

Početje Italije ogroža svet - Upanje magnatov v ustavo

Evropski bankirji izražajo dvom, da bi mogla Italija prenesti finančna bremena, ki si jih bo naložila z vojno v Afriki. — Mussolinijevo politiko žigosajo kot blazno. — Italija grozi z izstopom iz Lige narodov.

Basel, Švica. — Vodilni evropski bankirji so se pretekli ponedeljek zbrali v tukajšnjem mestu k seji direktorjev banke za mednarodne poravnave in se pri tem na dolgo in široko bavili s problemi, ki utegnejo nastati, ako Italija v resnici započne nameravano vojno z Abesinijo. Zborovalci so bili enoglasni v tem, da bo imelo to početje Italije resne gospodarske in tudi politične posledice ne samo za Evropo samo, marveč tudi za ostali svet.

Predvsem so se bankirji izrazili, da jim je nerazumljivo, kje bo dobila Italija finančna sredstva za svojo vojno akcijo. Nobeden zborovalec ni mogel dati zadovoljivega odgovora na to vprašanje. Dva italijanska bankirja, ki bi lahko nudila pojasnilo, pa sta se poslovala, še predno se je pričela ta debata, da sta se s tem izognila različnim vprašanjem.

Eden bankirjev je omenil dejstvo, da so bile pred nekaj meseci italijanske finance na tako slabih nogah, da je bil Mussolini prisiljen, uvesti strog sistem za kontrolo nad uvozi tujezemskega blaga v deželo. Točasno pa se nasprotno uvažuje vojni material v Italijo od vseh strani kar na debelo. Kje bo dobila država denar, da bo plačala zanj? Ena država, namreč Nizozemska, je pokazala svoje nezaupanje napram plačilni zmožnosti Italije na ta način, da si je dala na poseben način garantirati plačila za svoje uvoze v Italijo.

Neki drugi zborovalec je zopet opozoril na nedavni ukrep Mussolinija, po katerem je zaklenila država vse srebro, ki je bilo doslej v privatni posesti, in enako tudi vse tujezemske delnice in bonde, ki so se nahajala v državi. Bankir je povdarjal, da so se take stvari rodile navadno ob koncu kake vojne. Če je pa Mussolini posegel po teh sredstvih še predno se je vojna pričela, si je težko predstavljati, kaj bo šele, ko bo nekaj časa trajala.

V splošnem se je dalo razbrati, da je mnenje zborovalcev edino v tem, da Mussolini zasleduje naravnost blazno politiko, ki utegne postati usodna zanj in za njegov fašizem. Oslabljene italijanske finance bodo imele posledice tudi za gospodarsko življenje drugih držav ne glede na to, ali Italija zmaga v tej vojni, ali bo poražena. Enako utegne ta vojna roditi še druge vojne.

Italija očitno vsega tega ne mara videti in je odločena, da bo izvedla svoj načrt pod vsakim pogojem. V torek se je ponovno izrazil neki član italijanske vlade, da bo Italija brezpogojno izstopila iz Lige narodov, ako bi ji ta stavila kake ovire pri njenih načrtih. Obenem pa je izrazil tudi mnenje, da se Liga najbrž ne bo vmešavala; ne bo sicer odobrila početja Italije, a mu tudi nasprotovala ne bo.

USODNA POVODENJ

Narastlo vodovje zahtevalo življenje 38 oseb.

Ithaca, N.Y. — Usodna katastrofa je zadela koncem preteklega tedna osrednje dele države New York, ko je narastlo vodovje izpremerilo cele poljane v jezera. Preplavljenih je nad 40 mest in vasi in materialna škoda se računa na 15 milijonov dolarjev. Kolikor je bilo mogoče do torka ugotoviti, je v valovih izgubilo življenje 38 oseb. To število pa utegne še narasti, kajti 28 drugih oseb je pogrešanih, in boje se, da je tudi od teh koga zadela podobna usoda.

DEBELUHU IZREZALI MAST

Budapesta, Ogrska. — Izvedelo se je, da so v neki tukajšnji kliniki izvršili zdravniški izredno operacijo nad nekim moškim. Možakar je tehtal 379 funtov in zdravniki so napravili na več krajih na telesu zareze in vzeli ven preveliko mast, na kar so kožo zašili. Operacija je trajala tri ure in pol in zdravniki so med njo odstranili 93 funtov masti. Kakor se poroča, je pacientovo stanje povoljno.

DRAGA IGRAČA ZA OTROKA

Joliet, Ill. — Po ulici je nesla Mrs. A. Hexdall iz Morrisa svojega malega otroka v naročju. Da potolaži otroka, je pričel jokati, mu je dala v roke svojo rutico, da se igra z njo. Nekoliko pozneje pa ugotovi ženska, da jo je ta poizkus pomiritve drago stal. Na oglu rutice je namreč imela zavezan svoj diamantni prstan, vreden \$125, in otrok je vozil odvezal, pri čemer se je prstan izgubil.

PRESTALI SMRTNO KAZEN ZA UMOR

Chester, Ill. — V Menard jetniškem poslopju so v torek popolnoči trije mladi fantje prestali na električnem stolu kazen za umor, ki je bil svoječasno izvršen nad 66 letnim sprevednikom cestne železnice, W. C. Mossom, ob poizkusu vženem ropu. Vsi trije obsojenci so iz East St. Louis in prvi, ki mu je bilo vzeto življenje, je bil 21 letni John Krul, kateri je bil oženjen in oče dvehletnega otroka. Njemu je sledil 19 letni Edward Balling in zadnji je šel v smrt Van Buren Dedmon, star 25 let, kateri je izprožil proti žrtvi usoden strel. Advokati obsojencev so vložili pri governerju Hornerju prošnjo za pomilostitev, katera pa je bila odklonjena. Nasproten pomilostitvi je bil zlasti državni pravnik Zerweck, češ, da se je umor izvršil hladnokrvno in premišljeno.

PREDSEDNIK BO POTOVAL

V načrtu ima potovanje preko cele Amerike.

Washington, D. C. — Ako se bo kongres dovolj zgodaj razšel, namerava predsednik Roosevelt napraviti tekom tega poletja daljše potovanje po Ameriki, in sicer tja do Pacifika. Na tem potovanju bo imel v več mestih tudi govore, ki pa ne bodo v naprej določeni. Na dnevnem redu bo samo govor v mestu Milwaukee, kjer nameravajo mladodemokrati imeti svojo konvencijo, ki se bo pričela 23. avgusta. Končni cilj predsednikovega potovanja pa bo mednarodna razstava v San Diego, Cal.

ZAGONETEN SLUČAJ Z AVTOMOBILOM

Chicago, Ill. — V policijski stražnici sta morala pretekli ponedeljek ponoči prespati dva brata, Louis in Abraham Silverman, stara 24 in 23 let, ker se nista mogla zediniti, kateri od njih se je tisti večer vozil z družinskim avtomobilom. Avto pa je bil med tem zapleten v čuden incident. Na Hoffman ave. in Roosevelt rd., je zašel v nekaj drugi avto; ta drugi avto se je vrnil na stran in padel na tretji avto; tretji avto pa je bil vržen pred četrti avto, ki je pripeljal od nasprotni strani. Vsi štirje avtomobili so bili zamotanj drug v drugega in med tem, ko se je skušalo ugotoviti, kaj se je pravzaprav zgodilo, sta se dva moška, ki sta se vozila v prvem avtomobilu, izmuznila iz zmede in izginila. Par minut nato pa pride na policijsko stražnico omenjeni Louis Silverman in naznani, da mu je bil avto ukraden. Ko je ta dejal svoje poročilo, jo primah na stražnico njegov brat Abraham, ki enako zatrdi, da je bil avto njemu ukraden. Sledil je vroč prepir, med katerim je Louis udaril enega policistov, ki so skušali posredovati, na kar sta bila oba vtaknjena v celico.

POMANKLJIVA ZDRAVNIŠKA OSKRBA

Washington, D.C. — Urad za oskrbo otrok je preiskal zdravstvene razmere v peterih mestih in po njegovem poročilu so te razmere nad vse nezadovoljive. V 43 odstotkih družin bi se potrebovala zdravniška oskrba, a se ne dobiva, in v 30 odstotkih slučajev primanjkuje zdravniške oskrbe zato, ker je družine ne zmoro.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Judovski dijaki v naprej sploh ne bodo smeli več obiskovati nemških univerz. Tako je ukrenil minister za vzgojo. B. Rust, s posebnim odlokom, ki ga je izdal pretekli ponedeljek.

Budapesta, Ogrska. — Čimdalje večje število ogrskih državljanov se priključa za prostovoljno vojaško službo za pomoč Italiji proti Abesiniji. Doslej se jih je prijavilo okrog 3.600, in sicer med starostjo od 16 do 68 let.

London, Anglija. — Vlada se je odločila, da bo dala popolnoma predelati trdnjave na vzhodni meji. Sedanje utrdbe, zgrajene iz prsti in cementa, se bodo podrle in na njih mesto postavljeni forti iz jekla.

Dresden, Nemčija. — Naziji so pretekli ponedeljek artileriji in zaprli tri katoliške duhovnike. Enega od njih dolže, da je tihotapil denar preko meje, dva pa, da sta razširjala prevratno literaturo.

POVODENJ ZAHTEVALA 300 ŽIVLJENJ

Nančang, Kitajska. — Nepričakovano je narastla reka Jangtze, da se je razlila preko bregov, pri čemer je njeno valovje povzročilo neizmerno škodo. Ob življenje je prišlo v njih do 300 oseb. Povodenj je nastopila tako nenadoma, da je mnoge žrtve zalotila v njih hišah, dočim so si ostali le s hitrom begom rešili življenje. Na stotine poslopjij je porušeni.

ODLOŽILI PREMOMARSKO STAVKO

Na posredovanje vlade je premogarska organizacija ponovno odložila nameravano stavko v industriji mehkega premoga, in sicer do 31. julija. Do tega časa se upa, da bo sprejel Guffeyev zakonski predlog. Gornja slika je bila vzeta na konferenci, ki se je nedavno vršila v Washingtonu, na njej so od leve na desno: E. F. McGrady, pom. tajnik del. dep.; J. L. Lewis, predsednik premogarske unije; Frances Perkins, delavska tajnica; Duncan Kennedy, zastopnik premogarskih operatorjev.

GUFFEYEV ZAKON OGROŽEN

Kapitalisti kriče, da je protiuustaven. — Predsednik kljub temu pritiska na njega sprejem.

Washington, D.C. — Kapitalistično časopisje se zadnje dni z vsilo zaganja v takozvani Guffeyev zakonski predlog, ki je točasno v razpravi v nekem kongresnem odboru in ki bi izboljšal delovne razmere v premogarski industriji. Nasprotno pa predsednik Roosevelt uporablja ves svoj vpliv in pritiska na kongres, da ta predlog odobri.

Kapitalistični agenti kriče, da bi bil ta zakon proti ustavi, češ, da posega v notranje pravice posameznih držav, kajti premogarska podjetja se ne štejejo v meddržavno trgovino. Predsednik pa je nasprotno v pismu, ki ga je pisal nekemu kongresniku, povdaril, naj se ne gleda na to, je-li predlog protiuustaven ali ne, in naj o tem pozneje odloča vrhovno sodišče.

Od nasprotnikov se očita predsedniku, kar je menda tudi resnica, da skuša med ljudstvom izpodkopati ugled, ki ga zdaj uživa vrhovno sodišče. Da bi nato glasovalo za amendent v ustavi, s katerimi bi se temu sodišču vzela kontrola nad kongresom. Med delovnim ljudstvom to ne bo težko doseči, kajti o vsakem zakonu, ki bi imel kak delavstvu koristiti, grozi nevarnost protiuustavnosti. Taka usoda je zadela NRA, proti pa tudi Wagnerjevemu zakonu in enako tudi Guffeyevemu.

TERMIN ZA PORAVNAVO DAVKOV

Chicago, Ill. — Okrajni sodnik Jarecki je pretekli ponedeljek izdal svarilo lastnikom zemljišč, da imajo samo do 19. julija opoldne še čas, da vložijo morebitne pritožbe proti davkom za leto 1933. Po tem dnevu se bo pričel legalni postopek proti tistim, ki ne bodo niti plačali niti vložili protesta.

Iz Jugoslavije.

V krupski graščini pri Semiču v Beli Krajini nameravajo ustanoviti koncentracijsko taborišče za brezdelce in brezdomce. — Nadaljna poročila o strašnem uničenju po poplavi ob Muri. — Razne vesti in novice.

Potrebnost socialna ustanova Ljubljana, 19. junija. — Razne socialne institucije v državi so na pobudo ministrstva za socialno politiko, in narodno zdravje poduzele široko zasnovano akcijo, da se na primeren kraju osnuje nekakšno koncentracijsko delovno taborišče, v katerem naj bi se po odredbi poklicanih oblasti zbirali predvsem oni iz množice prosjakov in vagabundov, ki jih je polna dežela, o katerih bi se dalo upravičeno reči, da jim ni več do poštenega dela in poštenega načina življenja.

V to taborišče naj bi prišli predvsem tisti izmed poklicanih brezposelnih, ki s svojim ravnanjem sicer niso ničesar zakrivil, da bi spadali v kriminal, a zaradi predolge nezaposelnosti in potepuštva sami od sebe niso več sposobni rednega delavnega življenja. Socialno-politični oddelek banke uprave se ukvarja z načrtom, da kupi za ustanovitev takšnega taborišča znano krupsko graščino pri Semiču v Beli Krajini, kjer naj bi se interniranci poizkušali z zaposlitvijo na posestvu vrniti redu in miru.

Pridelkov ne bo

Slatina Radenci, 19. junija. — Od Petanjcev do Lendave na levi strani Mure in od Apačke kotline do Šafarskega na desni strani je vse uničeno. Na travnike je nanosila navlake nad 20 cm debelo, tako da tudi druge košnje letos ne bo. Zlasti v Hrastju in Veržeju so kmetje, ki niti do 100 kg sena ne bodo nakosili. So to večji posestniki, ki navadno redijo po 4 do 5 konj in 12 do 15 goved. Posadili so po 1000 do 1500 kg kupljenega krompirja (domači namreč zaradi ništavosti ni bil za seme) in zdaj je tudi ta uničen. Na pridelek koruze niti ni misliti, ker je vsa zaveljo mokrote strohnela, delno pa jo je tudi voda z zemljo vred odnesla.

Pomladna škoda zaradi pozebe ni niti senca v primeru s škodo, ki jo je napravila povodenj. Ob strugah in rokavij Mure je zastala voda, ki vse leto ne bo odtekla. Tam je zdaj leglo za razen mrčes.

Nesreča pri kohanju

Ferdinand Terček, 10 letni kočarjev sin iz Kozmincjev pri Tnju, se je kopal v tamošnjem potoku z drugimi tovariši. Nenadoma ga je neki njegov součenec sunil in deček je tako nesrečno padel na škarp, da je obležal nezavesten z razbito lobanjo in so ga morali pripeljati v ptujsko bolnico.

Obsodba vojaškega begunca

Pred vojaškim sodiščem v Sarajevu je bil obsojen na dve leti in dva meseca zapore vo-

jaški begunec Anton Majcen, doma iz okolice Kranja na Gorenjskem. Iz vojaške službe je utekel že leta 1921 in se ves čas potikal po tujih deželah in je bil nekajkrat tudi že zaprt. Na razpravi je za pripovedoval, da so ga v tujini zaprli samo radi tega, da bi se polastili njegovih načrtov iznajdb, pa jim je on podtikal samo manj vredne skice ter sedaj prinesel domov vse bogastvo svojih iznajdb.

Zlata poroka

Na binkoštno nedeljo sta obhajala zlato poroko Gregor Acman in njegova žena Marija, v Sošanju. Jubilant je daleč znani čevljarški mojster in posestnik ter priljubljen pri vseh.

Nesreča

Z Rakitne je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 35 letni delavec Matija Kovačič, ki je bil zaposlen pri gradnji počitniškega doma, pa ga je v kamnolomu podsulo in je dobil več prav nevarnih poškodb.

Taki so

V neko stanovanje v bližini Ljubljane, sta prišla dva čedno oblečena človeka srednjih let in zaprosila za podporo, češ, da sta iz Trbovelj, že dolgo nezaposlena in da njuna družina doma strada. Dobila sta vsak pol dinarja in ne da bi se zahvalila odšla v sosednjo hišo, kjer sta pa dobila štruco belega kruha, s katero očitno nista bila zadovoljna, ker sta jo vrgla na tla in jo brcali. Proti hiši pa dvigala pesti in kričala: "Pr... bogati, ne veš kam z denarjem, pa niti dinarja ne spustiš izpod palca. Ti bomo že še pokazali." In to ni edinstven slučaj. — Tako delajo "brezposelni reveži" kojih družine doma "stradajo."

Priznanje

Prvo priznanje o strahotnem umoru v Podrečju pri Domžalah, kako je bila umorjena Marija Penkova, o kateri je bilo med jugoslovanskimi novicami že poročano, je podal France Pirč, ki trdi, da je pokojno umoril in vrgel v Račo njegov prijatelj France Hribar, ki je pred dveh letoma od Penkove kupil posestvo in je bil dolžan dati Penkovi stanovanje in užitek. Radi tega umora je aretiranih 7 oseb. Hribar dejanje taji.

Prizadet

Težko je bil prizadet posestnik Martin Vrečko iz Dečne vasi pri Jurkloštru. Ko je z enovprežnim vozom peljal drva v občinsko hišo v Gaberju, je konja naenkrat sredi pota začela viti kolika, da je čez nekaj časa poginil.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razra nedel, pone- deljkom in dnevom po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50.

Subscription: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

Dopisil važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Čez mejo

Vsako ve, kaj navadno nastane, ako sega kdo čez mejo, kjer pač meje obstajajo. Komunizem je morda skušal odstraniti te meje.

V ekonomskih in političnih vprašanjih je zadeva zelo kočljiva. Gotovo je le, da morajo tudi tu biti neke meje, ker sega vsa ekonomija najmanj močno na moralno polje.

Na izvajanju v listu "America" je prišlo na uredništvo nekaj izjav, katere list tudi objavlja.

Posebno ena izjava je vrlo značilna. Kdor zna čitati med vrstami, bo lahko mnogo kaj čital posebnost iz te izjave.

Fašizem pade

Tako hudo močno trdijo o italijanskem fašizmu vsaj socialistični krogi. Ako trdijo, morajo imeti dokaze.

Spomnim se časov po polomu, ko smo bili begunci v Ljubljani. Goriških je bilo silno veliko.

Italija trdnješa, kakor le kdaj.

Zdaj pa zdaj bo prišlo do poloma v fašizmu, pravijo. Teško tako kmalu, dasi nočem biti prerok.

Sicer pa ni treba ravno zapletljaja tam v Afriki. Ta se lahko poravnava, pa nastane zapletljaj kje drugje.

SLAVNOST JUGOSLOVANSKEGA NARODNEGA DOMA V ELY, MINNESOTA

Ely, Minn.

Dne 14. julija bo Jugoslovanski Nar. Dom praznoval 20 letnico svojega obstanka. Tem potom se bo ta pomembni dogodek praznoval na prav sijajen način.

Svetovno znani slikar naš rojak Gregory Perusek je dospel v našo naselbino in sicer v svrhu tega, da bo naslikal naše mesto.

slave v Cleveland in druga večja mesta Unije.

Dne 16. julija bodo volitve za šolske direktorje v Ely, Minnesota.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, kateremu želim dosti novih naročnikov.

JOHNSTOWNSKI ZASTOPNIK BO NEKAJ POVEDAL

KAJ JE NOVEGA NA STANDARU?

Standard, Ill.

mapi še vedno stoji in se če hočemo ali ne, vrtimo z materjo zemljo okrog solnca.

V prejšnjih časih, ko so tod po tej okolici obratovali premogorovi, je bilo tu več slovenskih družin.

Na dan 4. julija, ko smo slavili dan neodvisnosti sem bil deležen presenečenega obiska.

Predno končam ta dopis najlepše zahvalim vse gori imenovane za prijazni prijateljski obisk in kadar pot nanesse se še ustavitte.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, kateremu želim dosti novih naročnikov.

JOHNSTOWNSKI ZASTOPNIK BO NEKAJ POVEDAL

Zopet sem tukaj dragi bralci, da skušam g. urednika, ki si more skoro vsaki teden beliti glavo z mojimi dopisi.

V nedeljo 30. junija smo imeli zopet en dan, o katerem lahko rečemo, da je bil lep.

Standard, Ill.

ki so se prišli poklonit sv. Tereziji in Najsv. zakramentu, katerega smo spremljali po gričku Male Cvetke v procesiji.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

Sedaj pa, Johnstownske čitatelji, pozor. Ker sem bil že od več strani izpraševan, čemu bi se mi enkrat ne organizirali v skupino in obiskali bridgevilsko faro.

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Naši izletniki se oglašajo. Iz Endless Cavern, v Virginiji se oglašja naš znani slovenski zdravnik v Chicagu, Dr. Joseph E. Ursich.

Iz Pike's Peak, v Coloradu, z najvišje gore na zapadu, katera meri 14,109 čevljev nad morsk gladino, pa pozdravlja vse svoje znanec in prijatelje v Chicagu in po Ameriki ugledni slovenski pionir Mr. Martin Kremesec.

Vsem našim izletnikom želimo obilo prijetnega užitka in oddiha na njihovem potovanju in počitnicah!

Dekle se ponesrečila

Chicago, Ill. — Josephine Jazbec, 22-letna mladenka iz Kansas Cityja, je tako nesrečno padla s platforme nadulžne železnice pred vlak, da ji je odtrgalo obe nogi.

Relifarji toženi

Chicago, Ill. — Državna relifna komisija je te dni obtožila devet ljudi, med njimi tudi nekoga Josepha Vidmarja, da so dobivali relif pod napačnimi pretezami ter zahteva od njih povrnitev skupne vsote \$2565.

Novi grobovi

V Lorain, O., je umrla Helen Polutnik.

V New Yorku, N. Y., je umrl John Putrich, star 47 let, doma iz Zagreba. Tu je bival 23 let.

V San Francisco, Cal., je preminul Martin Lovrin, star 50 let, doma iz Rožendola.

V Clevelandu, O., je umrl Anton Vodnar, star 42 let, doma iz Kompole pri Dobrem polju. V Ameriki je bival 22 let. — Umrla je tudi Ana Peskar, roj. Terbanec, stara 60 let, doma iz Starce vasi, fara Škocjan pri Mokronogu.

V Barberton, O., je umrla Angela Ambrožič, roj. Nosan, stara 42 let, doma iz Ribnice.

cev, je to le kratek izlet, ki nam bo tudi v razvedrilo, ki je vsakemu zemljanu tudi v korist. — Pozdrav.

Math Klucevsek

KAKO SO SE IMELI EVHARISTIČNI ROMARJI NA MORJU

Na krovu ladje Champlain Morda bo katerega zanimalo, kako potujemo v domovino. (Dalje na 3. str.)

TARZAN NEPREMAGLJIVI

(136)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Dorsky, ki je leno sedel na zločljivem stolu pred svojim šotorom je ves prestrašen vstal, ko je zaslišal močan Tarzanov glas.

"Bomo pa šli pogledat, kako in kaj je z njim," e rekel Dorsky in začel stopati proti šotoru.

S samokresom, pripravljenim na strel, je bočče vstopil v Tarzanov šotor in tam zagledal Tarzana ležati na tleh, kamor so ga bili prestali nazaj in niso hoteli iti z njim, je bel moakar sam stopal proti Tarzanovemu šotoru.

Tarzanov pogled je bil tako oster, da je Dorskega pretresel v mozeg. "Tako, si se zavedel," je grobo začel Dorsky. "Kaj pa sedaj hočeš?"

DENARNE POŠILJATVE
odpravljamo redno po dnevnem kurzu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včeraj so bile naše cene:
Dinarji: Za \$ 2.75.....100 Din, Za \$ 5.25.....200 Din, Za \$ 7.30.....300 Din, Za \$ 10.00.....400 Din, Za \$ 11.75.....500 Din, Za \$ 23.50.....1000 Din
Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75, Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85, Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00, Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.10, Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25, Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50
Lire: Za \$ 9.35.....100 lir; za \$ 44.50.....500 lir in za \$ 88.20.....1000 lir
Vsa pisma in pošiljate naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovencega) 1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

SOUDELEŽENE PRI UMORU

Tri prijateljice Wm. Schweitzerja, ko so jih zasliševali v Detroitu glede umora, katerega je izvršil Schweitzer nad advokatom H. Dickinsonom, nečakom vrhovnega sodnika Hughesa. Dekleta so od leve proti desni: Jean Miller in dve sestri, Florence in Loretta Jackson.

PODLAGA PREDSDOKOV PROTI INOZEMCEM JE NESPORAZUMLJENJE

Pred skupno sejo odborov za imigracijo in naturalizacijo obeh zbornic kongresa je prišel komisar za imigracijo in naturalizacijo, Colonel D. W. MacCormack, ki je ostro govoril o predsodkih proti inozemcem in pripisal iste napačne informacije glede števila inozemcev v tej deželi. Podal je statistične podatke v izpodbijanje trditve, češ, da je mnogo milijonov inozemcev, ki so tukaj nezakonito.

Komisar MacCormack je deloma izjavil: Imamo danes v tej deželi proti-inozemsko gibanje, ki posredno ali neposredno prizadeva tretino našega prebivalstva — kajti po ena oseba izmed vsake trojice je ali tujerodna ali pa rojena od tujerodcev.

Osnovno mi smo pravičen in strpen narod. Zato mora biti kak razlog za ta predsodek. Jaz sem prepričan, da razlog tiči v tem, da so nekateri prizadeli opisi tujerodce kot nevaren element proti naši obliki vlade, proti našem zasluku in proti našemu življenjskemu standardu. To pa ne bi bilo mogoče trditi, ne da bi se pokazalo, da imamo inozemcev v taki količini, da tvorijo zares nevarnost v tem pogledu. Da se pa pokaže resnost inozemskega problema, se je začelo pretiravati število inozemcev v tej deželi, zlasti število onih, ki so prišli nezakonito.

Številke, tolikokrat navedene, so fantastično pretirane. Nikakga dokaza ni za tem pretiranimi podatki. Ne le da se ne oslanjajo na uradnih podatkih, marveč se naravnost protivijo uradnim podatkom ljudskega štetja, imigracijske službe in uradnim izjavam delovnega departementa.

Nihče ne more biti nezmotljiv, kar se je tiče cenitve o številu inozemcev, ki so tu nezakonito. Ako bi se moglo naštetih jih, bi se jih deportiralo. Spodnji podatki počivajo na informacijah Bureau-a of Census, imigracijskega urada in na številu inozemskih mornarjev, ki prihajajo v newyorško pristanišče in odhajajo iz njega.

Komisar ne obsoja nikake osebe ali časopisa za netočne informacije, ali sumi, da krive informacije prihajajo iz enega in istega vira in so bili razširjene med kongresnike in časopise. On izpodbija glavne netočnosti.

1. Inozemsko prebivalstvo Zd. držav ni 20,000,000, niti ne samo 6,000,000, kakor se ponajveč trdi, marveč približno 4,922,000. Približno poldrugi milijon izmed teh ima prvi papir, direktno ali potom staršev.

2. Trditve, da je tukaj 3,500,000 do 10,000,000 inozemcev, ki so prišli nezakonito, je fantastično pretiranje. Najboljše cenitve o številu inozemcev, ki so prišli nezakonito in so podvrženi deportaciji, je manj kot 100,000 in cenitve, da število onih, ki so prišli nezakonito karsidarsbodi oziroma ki ne morejo po tolikih letih dokazati svoj legalni prihod, znaša 400,000.

3. Število mornarjev, ki dezerтираjo, stalno pojema, pa ni res, da jih število, kot nekateri trdijo, znaša 250,000 na leto, marveč povprečno število dezeracij ni nikdar presega povprečnih 21,481 na leto in tekom zadnjih let je znašalo 1580 na leto.

Ni res, da en milijon inozemskih mornarjev prihaja sem vsako leto, marveč približno 250,000. Mesto da bi jih bilo pol milijona, ki zapuščajo ladje, da ostanejo tukaj, statistike za leto 1934 dokazujejo, da je število mornarjev, ki so prišli, manj one, ki so odšli, znašalo le 250.

Komisar MacCormack izjavlja, da se je dolgo obotavljal izpodbijati take pretirane navedbe, ali da se sedaj čuti obveznim to storiti, ker ni prav razširiti v teh težkih časih napačne informacije v svrhu vzpodbujanja predsodkov in nestrpnosti.

KMETSKA KOLIBA - ŠKOFIJSKA KATEDRALA

Neki severnoameriški časnikar, ki se nahaja v Rimu, je objavil v več italijanskih dnevnikih svoje osebne vtise iz Mehike, ki jo je nedavno obiskal. Iz popisov tega očividca sedanjega režima v Mehiki posnemamo nekaj najbolj zanimivih podatkov.

"Nesrečno mehiškansko državo sem prepotoval v družbi duhovnikov, ki so se na tihem vrnili iz prognanstva, da v svoji domovini z življenjsko nevarnostjo vršijo dušnopastirsko službo. Prisostvoval sem sv. mašam, ki so jih brali skrivaj po zasebnih hišah, "zločin", ki bi ga država kaznovala s smrtjo duhovnika in z zaplembo premoženja ter do smrtne ječe zasebnega lastnika, če bi bila prišla na sled božji službi. S svojimi lastnimi očmi sem videl sestre, ki so preoblečene v posvetno obleko živele v največjem siromaštvu in opravljale najnižja dela, samo, da so mogle ostati v bližini malih otrok in jih na tajnem poučevati v verskih resnicah. Obiskal sem škofe, ki so ostali čisto sami, ali z enim ali dvema duhovnikoma edini dušni pastirji za cele pokrajine s stotisoči prebivalcev, medtem ko so njihove hiše in njihove stolnice zasedli vojaki."

V 15 mehiških zveznih državah duhovnikov sploh ne trpajo. V zvezni državi, glavno mesto Mehika, kjer je poldrugi milijon prebivalcev, ima samo 25 duhovnikov pravico izvrševati duhovno službo. Navzlic temu pa mehiškanska država trdi, da ni nobenega preganjanja, pri tem pa sili otroke v brezbožne šole, proti katerim se neprestano dviga ljudstvo zdej v tem, zdaj zopet v drugem predelu mehiškanske unije. Ko sem Mehiko zapuščal, so divjali upori v 12 zveznih državah, a nikjer se uporov niso udeleževali škofje ali duhovniki. Ljudstvo samo je z orožjem v roki vodilo borbo za verske svobode in za vzgojo svojih otrok. Najbolj se teh vstaj udeležujejo kmetje sami in Indijanci, torej redno tisti, ki jih sedanji režim proglašajo kot one, ki jih je cerkev najbolj zapostavljala.

"25 let, torej četrt stoletja komunisti in svobodomiselnici žepreganjajo katoliško cerkev v Mehiki. In to z vsemi sredstvi, a zastoj. Gradove, ki so jih revolucionarji obljubljali siromašnim slojem, podira trpka vsakdanjost.

Katoliški Slovenci, oglašajte voje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

Sirom Jugoslavije

Letošnje leto je 200 leto, kar je živel komenski župnik Peter Pavel Glavar, velik učitelj ljubezni do Boga in bližnjega. Spomini na njega so v letošnjem ehavarističnem letu prevzeli celo faro Komendo. Najdragocenejši spomin bo pa fari in zgodovini zapustilo delo komenskih mož in fantov, ki bodo zato preuredili okolico cerkve, katera naj spominja na P. P. Glavarja in na letošnji ehavaristični let. Komenda je bila nekoč utrjeno taberišče in sedaj bodo po načrtih slovenskega mojstra prof. Plečnika te utrde obnovili, oziroma bodo upostavili, terase daj v manjšem obsegu. Krona teh teras pa bo svečnik v obliki starih kapelice po Gorenjskem, v katerem bo gorela večna luč. Na podstavku bodo znaki letošnjega ehavarističnega leta, križ in kraljeva krona in primeren napis Kristusu Kralju. Ta spomenik bo edinstven v Sloveniji.

Kot predpripravo na ehavaristični kongres v Ljubljani, so komenski fantje že prvo postopno nedeljo postavili vrh zvonička električno razsvetljen križ, ki sveti vse nedelje in praznike in na njih predvečere, daleč po okolici.

V tednu po binkošnih je nastal ogenj pri posestniku Francu Mešku v Mauretineh, ki se je naglo razširil na vse objekte, tako da je zgorela hiša in gospodarske poslopje. Rešili so samo nekoliko premienin. Velika nevarnost je bila, da se radi vetra ogenj razširi še na ostale s slamo krite hiše v vaši in v tem slučaju bi bila zgorela cela vas, pa se je gasilcem posrečilo, da so požar omejili.

Nenavaden padec: Po Zaloški cesti se je peljala žena brivskega pomočnika Ivana Moharjeva s Sela. Peljala se je domov, ko ji je nenadoma na kolesu postalo slabo, da je padla na tla in si pri padcu nevarno pretresla možgane.

Posledica nesreče: Upokojeni policijski predstav Josip Švager, star 65 let, je pri neki vožnji s kolesom tako nesrečno padel, da si je močno pretresel možgane in je na posledicah te nesreče umrl v mariborski bolnici. Doma je bil iz Brezna pri Končičah.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

Sicer nas je tukaj v kabinskem razredu le malo, a vendar nekoliko podatkov. Iz Chicago smo odšli 14. junija in smo prišli v New York naslednji dan zvečer. Za pot smo rabil ravno 20 ur, kakor so nam že poprej povedali. Na kolodvoru nas je pričakal Mr. Zakrajšek in nam preskrbel prevoz do parnika, kateri se je odpeljal ravno ob 12 uri. Zanimam je bilo, ker večina nas ni videla odhoda. Smo bili namreč ravno zbrani pri malem prigrizku v obednici in ko smo prišli zopet na krov, se že ni več videla suha zemlja.

Tukaj v kabinskem razredu nas je 11 Slovencev, eden ogerski in dva Hrvata, vseh skupaj 14. Kmalu smo se med seboj seznanili in pri tem je seveda vsak najprej povedal svoje, namreč to, da koliko časa ni že videl domovine in da po toliko in toliko letih se je vendarle odpravil na obisk sorodnikov, znancev in prijateljev, glavno je pa bil seveda ehavaristični kongres.

Prvi dan na parniku, bila je sobota gre mirno naprej. Drugi dan je bila nedelja in smo mislili, da ne bomo mogli na morju zadostiti verski dolžnosti, kajti kapela je v prvem razredu in sicer na krovu in drugi tretju razred nima dostopa v prvi razred, razun, če imajo duhovnika naznanjenega pri glavnem kapitanu, a mi nismo bili nič naznanjeni. K sreči je prišel tu en ogerski Slovenec povedat glede sv. maše, pri kateri smo pa bili pozni in smo že mislili, da ne bo nič. No, kmalu potem pride še en ameriški gospod in sicer deset minut čez deveto uro, tako da je bila še ena sv. maša. Seveda niso vsi vedeli za to in je malo čudno, ker je bila kvaterna nedelja in ob enem praznik sv. Trojice, pa kaj hočem, na pot mora biti človek na vse pripravljeno. — Sicer pa je tukaj z vsem preskrbljeno, a potniki tretjega razreda morajo zamj preskrbeti glede tega. Saj pa tudi veliko ne zahtevamo.

Imamo se še precej dobro in imamo kar dva kluba; karte in bunco, kar katerega veseli igrati, tako da nam ni prav nič dolg čas. Seveda, najbolje je, da se kar največ časa mogoče, prebije na krovu, sicer vsakega prime, da ima po en dan morskno bolezen. Veliko vlogo pri tem pa igra to, če zna človek samega sebe obvladati in ravno glode hrane. Hrana je tukaj dobra, da recem, naravnost imenitna in dovolj različna. — Naj pri tem omenim še to, da je bil zadnji soboto post. Imamo pa pri vsakem obedu ribe in dve vrsti mesa, tako da lahko vsak prebere, kar mu bolj prija. Tukaj sem pa bila razočarana. Jaz sem namreč vzele košček jagnjetine, ker že v petek ni bilo drugega kot kava. Pa sem videla, da tudi tukaj na morju se izpolnjuje cerkvena zakonodaja in tudi drugi. Poleg tega imamo tudi premikajoče slike, prav kakor v mestnih teatrir. Torej vidite, da nam ni prav nič dolgočasno. Pa, saj bomo kmalu v Havre. Drugih posebnih novic za enkrat ni.

Končno se zahvaljujem vsem, ki so se prišli od mene posloviti, kot Mrs. Barle, Mrs. Hart, Mrs. Furlan, Miss Kolenc in drugim ter vsem Chikazonom za prijetne vsako reč zase, mesto da bi prinesli meso in prikuho ob enem. Pa tudi to gre sedaj že bolje in včasih se jim posreči da prinesejo vse ob enem. Potniki Francozi razreda so po večini Francozi. Nekaj je tudi židov, Čehov in drugih.

Nedelja in ponedeljek sta šla mirno naprej. V torek je začelo deževati in je bila jako nemirna noč. Morje je bilo jako razburkano, da smo prav malo spali. V sredo je bilo celi dan ravno tako in še danes ko to pišem, na praznik sv. Reš.

Francos Cvenk

VELIKI DEMOKRATSKI PIKNIK

Regularna demokratska organizacija 21. warde se pripravlja za svoj veliki karneval in piknik.

Publikacijski komitej za veliki demokratski piknik, ki ga priredi Regularna demokratska organizacija 21. warde javlja, da so vsi odbori, ki imajo v rokah vse razne programe zabav in ki bodo vodili vso prireditev na dan 24. julija, ko se bo vršil veliki demokratski piknik v Pilsen parku, na 26th Street in Albany Avenue, pridno na delu, da pripravijo za ta dan vse najbolj zanimive in zabavne programe za ta veliki dan.

Veliki karneval se bo vodil na poseben način. Posebne zanimivosti, izredno visoki dobitki, bodo na razpolago vsem.

Točilo se bo najboljšo pivo, serviralo najboljši prigrizek in sploh vse, kar si bo kdo želel dobiti na tem pikniku.

Dohod na prostore piknika je zelo lahek in praktičen. Tisti, ki živijo na vzhodnem delu mesta v bližini Blue Island Avenue, naj vzamejo kar vsako Blue Island karo, ki vozi zapadno in naj se peljejo do Albany avenue. Tam izstopijo in so ravno pri parku. Iz zapadne strani pa naj vsak vzame karo do 26th Street in naj potuje vzhodno do Albany avenue in bo na licu mesta, kjer se bo vršil piknik in karneval.

Publikacijski odbor tudi javlja, da se bo piknika udeležilo veliko odličnih mestnih, okrajnih in državnih ter zveznih uradnikov. Navzoč bo mestni župan Mr. Kelly, državni guverner Mr. Harner in mnogi drugi odlični voditelji demokratske stranke. Vsi ti so znanci in veliki prijatelji voditelja in načelnika reguarne demokratske stranke 21. warde, Hon. Adolph J. Sabatha, ki načeluje tej organizaciji že nad 40. let in kot kongresnik v zveznem kongresu pa zastopa 5. kongresni distrikt Illinoisa že nad 30 let, vedno bojevit zagovornik ljudskih in delavskih pravic.

Vstopnina na piknik je samo 50c. Piknik se bo začel točno ob 3. uri popoldne.

Pelesa, 20. junija ni mnogo boljše. — Kakor sem že rekla, se imamo vendar še precej dobro. Bunco partijo igramo Mrs. Vidmar iz Indianapolis, Ind. Miss Kosmerl iz Chicago, en ogerski Slovenec iz Canade in jaz. Včasih pristopi k nam še Mr. Zakrajšek in se mu vidi, da se mu ta igra dopade. Bunco igramo po novem načinu in tako tudi manj zaigramo. Karte pa igrayo Mrs. Kamin iz Johnstowna, Pa., Mr. Omerzel iz New Yorka ter še en drugi fant in tudi drugi. Poleg tega imamo tudi premikajoče slike, prav kakor v mestnih teatrir. Torej vidite, da nam ni prav nič dolgočasno. Pa, saj bomo kmalu v Havre. Drugih posebnih novic za enkrat ni.

Končno se zahvaljujem vsem, ki so se prišli od mene posloviti, kot Mrs. Barle, Mrs. Hart, Mrs. Furlan, Miss Kolenc in drugim ter vsem Chikazonom za prijetne vsako reč zase, mesto da bi prinesli meso in prikuho ob enem. Pa tudi to gre sedaj že bolje in včasih se jim posreči da prinesejo vse ob enem. Potniki Francozi razreda so po večini Francozi. Nekaj je tudi židov, Čehov in drugih.

Nedelja in ponedeljek sta šla mirno naprej. V torek je začelo deževati in je bila jako nemirna noč. Morje je bilo jako razburkano, da smo prav malo spali. V sredo je bilo celi dan ravno tako in še danes ko to pišem, na praznik sv. Reš.

Francos Cvenk

AN AUSPICIOUS EVENT

MR. AND MRS. CLAYTON F. SMITH

Quietly with their family and relatives, Mr. and Mrs. Clayton F. Smith celebrated their 35th wedding anniversary last week at their home, 2705 Logan Boulevard.

Mr. Smith has had a long and successful public career in Chicago. He became a civil service employee in 1899, and because of his rare ability and knowledge in the affairs of the Board of Local Improvements, Mayor Carter H. Harrison appointed him member and vice-president of the Board. In December of 1914, Mr. Smith was appointed warden of the County Hospital, and in 1917 while serving as warden he was elected City Treasurer. He was elected alderman of the old 28th ward in 1919 and in 1921 he was elected as City Treasurer of Chicago for the second term. In 1923 he was appointed Deputy Commis-

Veliki otvoritveni večer v soboto, 13. julija zvečer

preiedi
Zugičeva gostilna
2346 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS
JOSEPH ZUGICH, lastnik.

Vsi rojaki Slovenci so uljudno povabljeni, da se udeležijo tega otvoritvenega večera. Vse vrste pijače, prigrizek in za ples bo najbolje poskrbljeno.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje očji in izpisuje očala

"Zlatarjevo zlato"

Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

AVGUST SENOVA — poslovenil SILVESTER K.

Kmalu se prikaže pri durih Jakopovič. Stopi pred voz, sname kapo in se pokloni: "Dobro došli, velemožni gospod ban! Da ste zdravi, velemožna in vzvišena gospa banica! Ze sem zapovedal notarju Verniču, da povede vaše gospodarstvo v občinsko stanovanje in da vse pripravi na službo vaši velemožnosti."

"Dobro, dobro!" odvrne Ungnad nemilostljivo, "naj se zgodi naglo, gospod sodnik. Le naglo, kajti sami vidite, kako se gospa banica trese vsled prokleto mrzle zime. Tudi ne pozabite peči in večerje!"

"Za vse sem poskrbel, gospod ban!" meni sodnik. "Garuc, teči in naloži v peč. Klanjam se vaši velemožnosti in vam želim lahkoč!"

"Lahko noč, dragi sodnik, lahko noč!" odzdravi ban glasno, a mrmraje pristavi: "Naj bi te odnesel vrag!"

Ker bani v takratnem času niso imeli stalnega dvora v Zagrebu, ampak so prebivali zunaj mesta v trdnih svojih gradovih, so morali Zagrebčani skrbeti za stanovanje in vse potrebno, kadar je ban prišel v Zagreb. Gospod notar Vernič spremitorej Ungnada v zidano hišo, ki je stala poleg mestne hiše in je bila pripravljena za banovo prenočišče. Ungnad in žena njegova se nastanita tukaj, Vernič pa še poskrbi, da ima tudi gospod Melhijor Tompa kje prenočiti. Da se pa gospa banica lahko pošteno zagreje v ti hudi zimi, si natovori Garuc breme drv na svoj hrbet, da jih ponese iz mestne hiše v banov stan. Ko vidi Jurko, kako se ubogi bobnar zviija pod pretežkim bremenom, priškoči in si nabaše polovico drv na svoj hrbet. Tako je bilo Garucu lažje. Dvojica se poda v banovo stanovanje, da zagreje sobe.

Zlvoljno je hodila banica po sobi, polbeljeni za apnom. Ko je začela ogromna ilnata peč greti sobo, vrže plašč na stol in se izprehaja dalje. Lepo njeno čelo je bilo nagubano in prsi so se burno dvigale. Ban je sedel za mizo in je premetaval listine. Nakrat dvigne ban glavo in začne opazovati nevoljno ženo.

"Kaj ti je, Klara?" jo vpraša čez nekač časa, "zakaj si tako zlovoločna?"

"Nič!" odgovori banica kratko.

"Vsaj povedj, kaj te boli?"

"Kaj me boli? Ali ima morda moj Kristof kaj zdravil?"

"Zakaj bi jih ne imel? Ali nisem ban?"

"Hvala za tako službo? Tukaj v ti jami, v tem brlogu bodeva dalje prezimovala ostale božične dneve? Hvala lepa za imenitno stanovanje, kakršno so nama pripravili Zagrebčani. Ali je to stanovanje za bana? Menihi v revnih samostanih imajo boljša stanovanja."

"Res je, kar govoriš."

"Lepi ljudje so ti Zagrebčani!"

"Ubogi reveži, gospa moja."

"Da, ubogi reveži in še več. Mar se tako vzprejmeta ban in banica?"

"Res je, siromašen vzprejem je bil."

"In ta oholi sodnik! Ali si ga videl? Mesto da bi nama stregel on osebno, pošilja svoje ljudi. Jaz — jaz sovražim tega Jakopoviča!"

"Sovražim ga tudi jaz."

"Veš morda, da je vse tako odredil le meni na kljub?"

"Čemu pa?"

"Ban, gospod — Kristof, me li ljubiš? Reci resnico, me li ljubiš?" nadaljuje Klara z milim glasom in ovije svojo belo roko banu okoli vratu.

"Vprašuješ me, če te ljubim?" odvrne ban nekoliko začuden.

"Hočeš li radi mene storiti vse, kar zahtevam?"

"Vse!"

"In ne boš izpraševal, ampak storil vse le po moji volji?"

"Dobro, hočem!"

"Torej — maščuj se zame!"

"Za tebe? Komu? Radi česa?"

"Zagrebčanom se maščuj!" konča Klara, gleda bana zaljubljeno in sede poleg njega na stol. "Ze dolgo kipi v meni jeza proti tem lopovom. Imela sem pravdo proti samoborskim meščanom. Kratili so me pri dači. Jaz jih hočem kaznovati s silo, ali oni se mi ustaviijo in besni ubijejo mojega kastelana. Hočem zločinca kaznovati, a dva najhujša mi pobegneta v Zagreb. Brž poročam magistratu, naj mi izda zločincu; ta mi pa pošlje odgovor, da ne more ugoditi moji volji, češ, ker mora dandanes meščan braniti meščana. Osebito se je upiral stari zlatar Krupič. "Ne dajmo uboga svoja brata," je rekel, "kajti gospa Gruberjeva je velika volkulja, ki bi ju zaklala v svojem vrazjem gnezdu. Ne izdajmo jih." Povrh mi še magistrat sporoči, da naj ne prelivam toliko nedolžne krvi, kajti naj se perem s krvjo, naj se kopljem v krvi, vendar ne bom stopila iz nje čista, ampak — ostala bom Gruberjeva."

"To ti je poročala ta zalega? To?" se razkači ban. "Le počakaj, moja Klara, bom že naučil to kramarsko golazen poštenega vedenja. Bom jih učil!"

"Oh, moj gospodar," se razjoče banica, "to poročilo me je ranilo v srce. A še več! Od tega dne so me jeli Samoborci opravljati s svojimi jeziki. Zložili so porogljivke pesmi, dali jim napeve in jih v zvezi z Zagrebčani peli po sejnih. Samo da so me smešili!"

"Dobro, dobro!" meni Ungnad, "tem ničvrednejšem bom začel peti, kakor poje maček mišim. — Pomiri se, draga Klara, pomiri se! Zagrebčani bodo izvedeli, kdo je ban Ungnad!"

"Pa kaj, ko skoraj nimaš pravice kaznovati teh hudodelcev," nadaljuje Klara, ker ne priznavajo tvojega razsodišča, ker ne priznavajo tebe, ki si glava cele dežele in se cenijo višje, nego se cenijo celo plemičji."

"Da, da," potrди ban in si suče brke, "prav govoriš, Klara!"

"Kristof", poprosi ga Klara, "ako je res, da me resnično ljubiš, Kristof, pokaži zdaj; maščuj me, kaznuj in šibaj to golažen, ker rečem ti, dokler ne storiš tega, se me ne smeš dotakniti."

"Ho, ho! Ne jezi se, Klara, ne jezi se!" nasmeji se ban, "Bog mi je priča, da bom storil vse, kar zahtevaš. Ravno prav je, da pride moja vojska. Nastanil jo bom po Zagrebu, naj moji ljudje dobro jedo in pijejo, dokler ne očistijo vseh zagrebških jedilnic in pivnic. Vse, vse naj storijo, kar jim je ljubo!"

(Dalje)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

- AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mladem intelektu in njegovem življenju. Mehkovezana 80c
BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana. 60c
BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Čemazar. Brošura z 142 strani 50c
ČETRTKEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c
CIGAVA SI? spisal Slavko Slavec. Nova knjiga, broširana, 162 str. Povest iz sodobnega slovenskega življenja in vse skozi zanimiva 65c
ČRTICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani 75c
DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Celo povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj \$3.00
DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c
ENA BOŽIJSKIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja \$1.00
FABIJOLA, po kardinalu Weismannu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c
FINŽGARJEVI ZBRANI SPIS, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finžgarjevega peresa \$1.50
FURIJ, novela iz življenja mladosti, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice. Povest iz švedskega življenja, ki slika socialne razmere. Trdovezana knjiga 239 strani. \$1.25
GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj \$1.50
GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 40c
GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. Brošura z 270 strani \$1.00
GOZDARJEV SIN, X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c
GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani \$1.25
IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najbolje slovenske povesti. Pisamezni del stane \$256, obo skupaj \$5.00
IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga \$1.50
IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c
IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c
IZ MODERNEGA SVETA, Roman spisal F. S. Finžgar, trdo vezana knjiga z 280 strni \$1.50
IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer. Brošura z 410 strani \$1.50
IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Vidim — hvalo in grajo. Admirala Yatesa Sterlinga Jr. je nekaj napisal o razmerah v Evropi. Vse cika na komunistično Rusijo, ki je baže kriva, da se razmere v Evropi ne morejo ustaliti, in pri tem se hvali Nemčija, ki je pod Hitlerjem vsaj začasno s fašizmom odvrnila nevarnost komunistične poplave. Admirala hvali to raj Hitlerja in njegov fašizem. S tem se je pa admirala vtikal v mednarodne zadeve, kar je za kakega aktivnega admirala vrlo kočljiva zadeva, in zato je na — hvalo prišla — graja, namreč graja od strani tajnika Swanson, da naj admirala ostane pri svojih ladjah in pustij pisarenje v časnike.

Ampak ne pišem radi tega dogodka. Podvomim na nečemu drugim. Morda je res, da je Hitler s svojim fašizmom odvrnil nevarnost boljševizma od ostale Evrope, in v Nemčiji je prav — uklenil komuniste same. Ampak, kako je ukrotil vsaj nemške komuniste? Pač z neko prav brahialno silo, saj so morali večinoma romati v zapore. To je res, in nekaj resnice bo tudi na tem, da je bila boljševiška nevarnost odvrnjena tudi od drugih držav. Ali je vsa nevarnost odvrnjena in za vselej? Niti admirala tega ne more trditi, zato namigava na vojsko z Rusijo, kjer bi bil zopet Hitler — rešenik. Ruski komunizem je vladar države 160 milijonov in oborožen, da le kaj. Lahko pride do spopada z Nemčijo. Recimo, da Hitler in fašistična Nemčija zmaga v tem spopadu. V takem slučaju bi bila pač komunistična država premagana, ampak nikakor bi ne bil premagan — komunizem. Komunizem je ideja, napačna ideja sicer, pa le ideja, in kaka ideja se ne more premagati z orožjem, niti ne s kakim nemškimi orožjem. Tudi v slučaju fašistične zmage nad komunizmom, bi bilo treba šele premagati ta komunizem sam, to komunistično idejo. Ali bi bil Hitler tudi zmagovit v tem? Tu je, da pišem, in tu je moj dvom, še več je tu. Smelo trdim, da Hitler nikoli ne bo uspel nasproti komunizmu, ker z orožjem komunizma ne more zatreči, le Rusijo lahko pre-

maga, komunistično državo, in idejo komunizma bi moral premagati zopet le z — idejo. Kakšna je ideja nemškega fašizma? Goli in nagji paganištem, ki je prav enaka budala, kakor je pač komunizem vsaj v sedanji obliki. Ali more tudi napačno idejo, kakršna je v komunizmu, premagati zopet — napačno idejo, kakršna je utelesnjena v nemškem fašističnem paganiizmu? Hitler je uklenil nemške komuniste, lahko premaga komunistično rusko državo, komunizma pa nikoli ne bo. Ideji se more postaviti ideja nasproti, ampak napačni komunistični ideji ne zopet enako napačna fašistična in paganski ideja. Zmota bo premagana le z — resnico, te pa Hitler nima, in za končno premaganje komunizma mora stopiti na plan in na mejdan druga — resnična ideja. Ateizem in materializem se mora pomeriti z teizmom in idealizmom, teh zadnjih pa Hitler nima.

Admiralova hvala je bila umerjena le na hipni uspeh z brahialno silo, in je umerjena morda še na neki uspeh z orožjem, končne hvale pa za Hitlerja nasproti komunizmu ne bo, ker idejo napačnega komunizma kak Hitler nikoli ne more premagati.

Tudi iz tega stališča je bila — graja na mestu.

Dobro, ako — čistijo

Dr. Spalajkovič, ki je igral važno vlogo v znanem Friedjungovem procesu, je bil srbski poslanik v Leningradu, ko je izbruhnila vojska. Doživel je tam tudi revolucijo. Med let 1919 se mu je posrečilo priti v Pariz. Tam mi je osebno pripovedoval o strašnih prizorih divjega početja zmage pijanih revolucionarjev. Umljivo. Padlo je vse, celo Bog se je moral umakniti komunistični zmagi. Čudo bi bilo, ako bi tudi človek ne padel. Precej let je preteklo, in komunisti so še na vladi. Ampak bolj in bolj pogosteje se čuje, kako čistijo. Zadnjič je zadel gnev komunističnih glavarjev zopet enega izmed njih samih, Jendžikeviča, kateremu so pokazali vrata vslede nemoralnega življenja. Se bodo — vračali.

Inserted and paid for by John Dreshar and Emil Oberg. Jugoslovanskim volilcem na Gilbertu se priporočata sledeča kandidata JOHN DRESHAR in njegov tovariš EMIL OBERG — za — ŠOLSKA DIREKTORJA. PRIPOROČATA SE, DA NA DAN VOLITEV, 13. JULIJA, ODDATE GLASOVE ZA NJU.

Jacob Gerend Furniture Co. 704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis. Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah. Telefon: 85 — Res, 4080-W.

TISKOVINE vse vrste za društva, trgovce in obrtnike izdeluje lično in točno Slovenska tiskarna Amerikanski Slovenec 1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštine prosto. Vsa naročila pošljite na: Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS